

Wymagania edukacyjne z języka polskiego na poszczególne oceny dla uczniów klasy 4.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej. Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, a jego braki uniemożliwiają dalsze przyswajanie treści programowych. Nie potrafi samodzielnie wykonać najprostszych zadań, nawet z pomocą nauczyciela.

treści programowe	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
	Uczeń opanował niezbędne treści programowe przewidziane dla klasy 4 w ograniczonym zakresie. Wykonuje zadania o niskim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela. Popelnia liczne błędy, ale jego wypowiedzi są zrozumiałe. Wymaga systematycznego wsparcia.	Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy 4. W typowych sytuacjach stosuje zdobytą wiedzę, choć często potrzebuje ukierunkowania. Popelnia błędy, ale potrafi je poprawić. Pracuje w wolnym tempie, jednak wykazuje postępy.	Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy 4. W typowych sytuacjach stosuje zdobytą wiedzę, choć często potrzebuje ukierunkowania. Popelnia błędy, ale potrafi je poprawić. Pracuje w wolnym tempie, jednak wykazuje postępy.	Uczeń w pełni opanował treści programowe przewidziane dla klasy 4, potrafi stosować wiedzę i umiejętności w nowych sytuacjach; mogą pojawiać się jedynie drobne uchybienia. Wykazuje się logicznym myśleniem, aktywnością i samodzielnością w działaniu.
Terminy: adresat, baśń, bohater, dialog, dramat, epitet, komiks, legenda, monolog, narrator, nastrój utworu, ożywienie, podmiot liryczny, porównanie, postacie/wydarzenia realistyczne, fantastyczne, przesłanie (moral), refren, rym, rytm, wers, synonimy, antonimy, zwrotka (strofa)	zna i rozumie najprostsze pojęcia, potrafi podać definicje, wskazuje podstawowe elementy w tekście przy pomocy nauczyciela.	rozpoznaje i nazywa wybrane terminy związane z utworem literackim, budowę tekstu i wypowiedzią potrafi podać prosty przykład przy wsparciu nauczyciela lub wzoru.	samodzielnie posługuje się terminami w wypowiedziach ustnych i pisemnych; poprawnie wskazuje wymienione elementy w tekście zna ich podstawową funkcję i znaczenie.	trafnie używa terminów przy analizie i interpretacji tekstów; potrafi wyjaśnić różnice między pojęciami rozpoznaje elementy fantastyczne i realistyczne, rozumie przesłanie utworu i określa jego nastrój.
Głoska, litera, sylaba	uczeń rozróżnia głoskę i literę w prostych przykładach, dzieli krótkie wyrazy na sylaby z pomocą nauczyciela.	poprawnie wskazuje liczbę głosek, liter i sylab w prostych wyrazach; potrafi wyjaśnić różnicę między literą a głoską, choć wymaga wsparcia.	samodzielnie analizuje budowę wyrazów (głoski, litery, sylaby), wie, że liczba liter i głosek może się różnić,	wyjaśnia różnice między głoską a literą, dokonuje analizy głoskowej i sylabowej różnych wyrazów,

			potrafi poprawnie dzielić wyrazy na sylaby.	
Rzeczownik, przymiotnik, czasownik i ich odmiany	rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik i czasownik w zdaniu; potrafi wskazać podstawowe formy tych części mowy w prostych przykładach.	rozpoznaje i nazywa części mowy; wskazuje liczbę i rodzaj rzeczownika i przymiotnika oraz osobę i liczbę czasownika (z pomocą); podejmuje próbę odmiany.	samodzielnie odmienia: rzeczownik przez liczbę i przypadki (w podstawowym zakresie), przymiotnik przez rodzaj, liczbę i przypadki (w połączeniu z rzeczownikiem), czasownik przez osoby, czasy, rodzaje i liczby;	poprawnie i świadomie stosuje odmianę części mowy, potrafi wyjaśnić zależności między formami, np. przymiotnika i rzeczownika; wskazuje czas, rodzaj osobę i liczbę czasownika.
Przysłówek, przymimek, spójnik	rozpoznaje przysłówek, przymimek i spójnik w zdaniu po podaniu przykładu; rozumie, że są to drobne, ale potrzebne wyrazy w języku.	nazywa przysłówek, przymimek i spójnik; wskazuje ich funkcję w zdaniu (np. spójnik łączy wyrazy lub zdania); potrafi podać przykład z pomocą nauczyciela lub wzoru.	samodzielnie rozpoznaje przysłówki, przyminki i spójniki w zdaniu; poprawnie je stosuje w prostych wypowiedziach; wie, że: przysłówek określa czasownik, przymimek łączy się z rzeczownikiem, spójnik łączy wyrazy lub zdania.	analizuje rolę przysłówków, przyminków i spójników w różnych kontekstach; unika błędów w ich stosowaniu, stosuje je świadomie w tworzonych wypowiedziach.
Orzeczenie i podmiot	wie, że zdanie składa się z podmiotu i orzeczenia; wskazuje te elementy w bardzo prostych zdaniach po podaniu przykładu lub z pomocą nauczyciela.	rozpoznaje podmiot i orzeczenie w prostym zdaniu (np. Mama gotuje.), potrafi nazwać je i zaznaczyć w tekście z pomocą.	samodzielnie wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniach pojedynczych; rozpoznaje ich funkcję, wie, że: orzeczenie informuje, co robi podmiot, podmiot to osoba lub rzecz wykonująca czynność.	rozpoznaje różne rodzaje orzeczeń (np. czasownikowe, imienne) i podmiotów (np. wyrażony, domyślny); potrafi analizować zdania, także z rozbudowanym podmiotem i orzeczeniem.
Typy wypowiedzi: zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone, zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie oznajmujące, pytające, rozkazujące.	rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania; odróżnia zdanie oznajmujące od pytającego i rozkazującego w bardzo prostych przykładach; zapisuje	rozdziela: zdanie i równoważnik, zdanie pojedyncze i złożone, zdania rozwinięte i nierozwinięte – z pomocą nauczyciela lub w oparciu o wzór; rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i	samodzielnie klasyfikuje wypowiedzenia według typu (zdanie / równoważnik; pojedyncze / złożone; rozwinięte / nierozwinięte; oznajmujące / pytające /	świadomie stosuje różne typy wypowiedzi w tworzonych tekstach; potrafi uzasadnić, dlaczego dane wypowiedzenie należy do konkretnego typu; analizuje

	wypowiedzenia z wielką literą i kropką.	rozkazujące w znanych kontekstach.	rozkazujące); potrafi tworzyć przykłady do każdego typu.	ich budowę i funkcję w wypowiedzi.
Tworzenie tekstów: życzenia, pozdrowienia, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, list prywatny, notatka, opis postaci, opis przedmiotu, plan wydarzeń, opowiadanie, zapisuje dialog.	pisze krótkie, proste wypowiedzi zgodnie ze wzorem, stosuje podstawowe zasady zapisu, jego tekst jest zrozumiały mimo błędów.	tworzy proste prace z zachowaniem ich podstawowej budowy; z pomocą nauczyciela lub wzoru; popełnia błędy, ale potrafi je poprawić.	samodzielnie redaguje teksty, stosując właściwą strukturę i język; tekst jest spójny i zrozumiały.	uczeń redaguje samodzielnie wskazane formy wypowiedzi, tworzy teksty logiczne, poprawne językowo i ortograficznie, dostosowane do sytuacji komunikacyjnej.
Pisownia wyrazów z ó/u, rz/ż, ch/h, wielka i mała litera, pisownia nie z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem.	zna podstawowe zasady ortograficzne, potrafi poprawnie przepisać tekst, nie popełnia rażących błędów utrudniających zrozumienie.	stosuje najczęstsze reguły ortograficzne (<i>ó/u, rz/ż, ch/h</i>) z pomocą nauczyciela lub po zwróceniu uwagi; popełnia błędy, ale potrafi je poprawić.	poprawne i samodzielne stosowanie zasad ortograficznych w typowych sytuacjach – uczeń samodzielnie pisze proste teksty z nielicznymi błędami, zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, stosuje reguły ortograficzne przy pisaniu i poprawianiu tekstów.	uczeń nie tylko pisze poprawnie, ale też uzasadnia pisownię trudnych wyrazów, zna wyjątki od reguł, stosuje ortografię w wypowiedziach twórczych i w pracy z tekstem.
Interpunkcja: znaki na końcu zdania, cudzysłów, przecinki i spójniki, przecinek w zdaniu.	stosuje podstawowe znaki interpunkcyjne: kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania; wie, że w języku pisanym występują przecinki, choć może je pomijać.	potrafi zastosować przecinek przed spójnikiem: że, ale, ponieważ, który, lecz, więc oraz cudzysłów przy zapisie wypowiedzi; popełnia błędy, ale rozumie ich poprawę.	samodzielnie i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: przecinek w zdaniu współrzędnym, cudzysłów przy cytacie lub dialogu, teksty są spójne interpunkcyjnie w prostych formach.	pisze teksty z poprawnym i świadomym użyciem przecinków w różnych sytuacjach (np. przy wtrąceniach, wyliczeniach), stosuje cudzysłów zgodnie z zasadami edytorskimi i gramatycznymi.
Lektury podane przez nauczyciela, teksty literackie i nieliterackie omawiane na lekcji.	zna i potrafi podać tytuł, autora oraz głównych bohaterów lektury obowiązkowej, rozpoznaje i nazywa elementy świata	charakteryzuje głównych bohaterów i narratora, rozpoznaje podstawowe motywy literackie (np. przyjaźń, dobro i zło,	samodzielnie omawia lekturę, wskazując cechy i postawy bohaterów, analizuje ich zachowania oraz zmiany zachodzące w postaciach,	biegle analizuje utwór literacki, wskazuje strukturę fabularną (wstęp, rozwinięcie, punkt kulminacyjny, zakończenie), omawia wątki

	przedstawionego (miejsce, czas, postacie, wydarzenia), potrafi omówić główne wydarzenia i ułożyć je w porządku chronologicznym, wypowiada się na temat treści lektury w sposób ogólny, z pomocą nauczyciela.	przygoda), podaje główny temat lektury i potrafi wskazać morał lub przesłanie, rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w tekście, rozpoznaje rodzaj wypowiedzi (narracja, dialog, monolog), podejmuje próbę samodzielnego wypowiadania się na temat lektury.	wskazuje narrację (pierwszo- lub trzecioosobową) i określa jej rolę, rozpoznaje środki stylistyczne (np. porównanie, epitet, powtórzenie) i wskazuje ich funkcję, porządkuje wydarzenia fabuły i wskazuje ich wzajemne zależności, wskazuje i omawia główne wartości ukazane w utworze.	główne i poboczne, interpretuje zachowania bohaterów, uzasadnia ich wybory, ocenia postawy, określa nastrój utworu i sposób jego budowania, stosuje terminologię literacką poprawnie i świadomie, wypowiada się logicznie i spójnie na temat treści, formy i przesłania utworu.
--	--	---	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował w pełni wymagania edukacyjne. Samodzielnie i poprawnie stosuje wiedzę oraz umiejętności we wszystkich wymaganych sytuacjach. Jego prace są bezbłędne lub zawierają jedynie drobne, nieliczne uchybienia, które nie mają wpływu na jakość wykonania zadania.

Oprac. Agata Maziarz